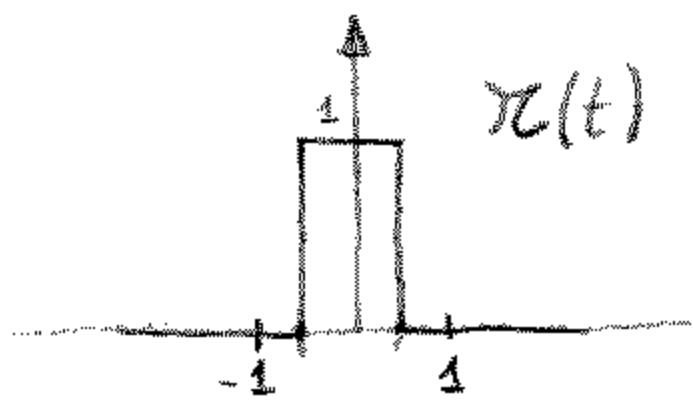

TEMA 1: INTRODUCCIÓ ALS SENYALS I SISTEMES

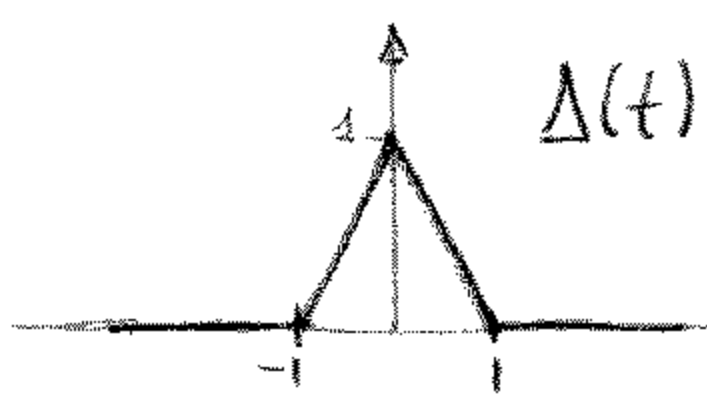
$$x_p(t) = \frac{x(t) + x(-t)}{2}$$

$$x_e(t) = \frac{x(t) - x(-t)}{2}$$

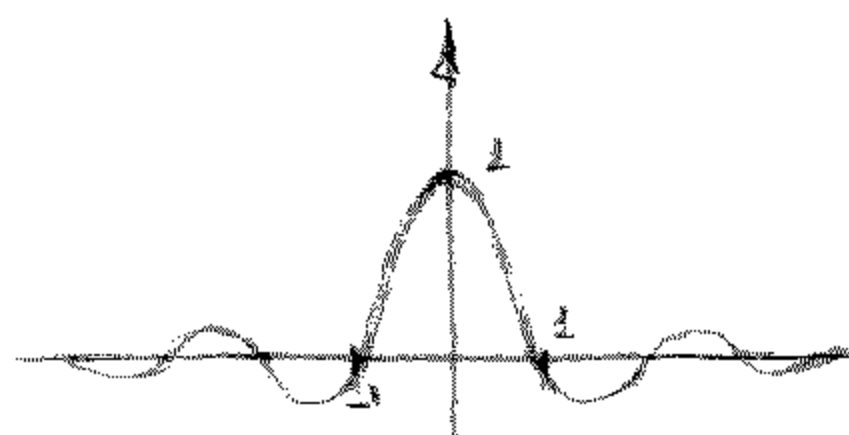
- SENYALS BÀSICS

* Puls rectangular

* Puls triangular

* Funció sinc

$$\text{sinc}(t) = \frac{\sin(\pi t)}{\pi t}$$

* Funció delta de Dirac $[\delta(t)]$

$$\int_{-\infty}^{\infty} x(t) \delta(t) dt = x(0)$$

o bé $\int_{-\infty}^{\infty} \delta(t) dt = 1$
 $\delta(t) = 0, t \neq 0$

Propietats:

$$\delta(at) = \frac{1}{|a|} \delta(t)$$

$$\delta(-t) = \delta(t)$$

$$x(t) \delta(t - t_0) = x(t_0) \delta(t - t_0)$$

$$\delta(t) = \frac{\partial}{\partial t} [U(t)]$$

- PROPIETATS DELS SISTEMES

* Linealitat: $T[ax_1(t) + bx_2(t)] \stackrel{!!}{=} aT[x_1(t)] + bT[x_2(t)]$

* Invariancia: $T[x(t - t_0)] = T[x(t)]|_{t \rightarrow t - t_0}$

* Causalitat: Si la sortida no depèn de valors futurs d'entrada

* Estabilitat: Si $|x(t)| < C \Rightarrow |y(t)| < D$

* Memòria: Si la sortida depèn de valors anteriors o futurs d'entrada

* Invertibilitat: Si entrades diferents donen lloc a sortides diferents.

- RESPOSTA IMPULSIONAL D'UN SISTEMA (CONVOLUCIÓ)

$$y(t) = x(t) * h(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) h(t - \tau) d\tau$$

$$x(t) * \delta(t - t_0) = x(t - t_0); \quad x(t) * [h_1(t) + h_2(t)] = x(t) * h_1(t) + x(t) * h_2(t)$$

- Resposta impulsional $\Rightarrow$ resposta a $\delta(t)$

$$y(t) = h(t) = \int_{-\infty}^{\infty} x(\tau) \delta(t-\tau) d\tau$$

- Convolució gràfica $f(t) * g(t)$

1er) Una de les funcions s'inverteix $g(-\tau)$

2on) $g(-\tau)$ es desplaça $t \Rightarrow g(t-\tau)$

3er) Es multipliquen i integren $\int_{x_0}^{x_1} f(\tau) g(t-\tau) d\tau$ distinguint

interval·s de t on $f(\tau) g(t-\tau)$ dona lloc a funcions diferents

- Propietats dels sistemes L.I segons la seva $h(t)$

* Causalitat : $h(t) = 0$ per $\forall t < 0$

* Estabilitat : $\int_{-\infty}^{\infty} |h(t)| dt < \infty$

* Amb memòria : $h(t) \neq k \delta(t)$

* Invertible : $\exists h_I / h(t) * h_I(t) = \delta(t)$

- Filtres pas-baix

$$H_n(s) = \frac{1}{(1 + j\omega/\omega_c)^{n+1}}$$

$$\omega_c = \omega/2\pi$$

$$|H_n(j\omega)|_{dB} = -10(n+1) \log(1 + (\omega/\omega_c)^2)$$

$\omega \gg 0$	0
$\omega \approx \omega_c$	-3(n+1)
$\omega \gg \omega_c$	-20(n+1) \log(\omega/\omega_c)

$$\omega_c = \omega_c (2^{1/(n+1)} - 1)^{-1/2}$$

TEMA 2: TRANSFORMADA DE FOURIER

$$e^{st} \xrightarrow{\text{S.L.I.}} e^{st} H(s) \begin{cases} s = \sigma + j\omega \\ s = +j2\pi f \end{cases} \quad \begin{aligned} H(s) &= \int_{-\infty}^{\infty} h(\tau) e^{-s\tau} d\tau && \text{trans Laplace} \\ H(f) &= \int_{-\infty}^{\infty} h(\tau) e^{-j2\pi f \tau} d\tau && \text{trans Fourier} \end{aligned}$$

$$\mathcal{F}\{x(t)\} = X(f) = \int_{-\infty}^{\infty} x(t) e^{-j2\pi f t} dt$$

$$\mathcal{F}^{-1}\{X(f)\} = x(t) = \int_{-\infty}^{\infty} X(f) e^{j2\pi f t} df$$

* Condició suficient per a la existència de la transformada de Fourier:

$$x(t) \text{ és quadrat integrable } \int_{-\infty}^{\infty} |x(t)|^2 dt < \infty$$

* Propietats de la transformada de Fourier

- LINEALITAT: $a x_1(t) + b x_2(t) \xrightarrow{\mathcal{F}} a X_1(f) + b X_2(f)$

- SIMETRIES: $x(t)$ parell/imparell $\leftrightarrow$ $X(f)$ parell/imparell

$x(t)$ real/imaginari $\leftrightarrow$ $X(f)$ hermitica/antitermitica

$$\begin{aligned} \mathcal{F}^{-1}\{\text{Re}\{X(f)\}\} &= \text{Parell}\{x(t)\} && X(f) = \overline{X(-f)} && X(f) = -\overline{X(-f)} \\ \mathcal{F}^{-1}\{\text{Im}\{X(f)\}\} &= j \text{Senar}\{x(t)\} \end{aligned}$$

- DESPLAÇAMENT TEMPORAL: $x(t) \leftrightarrow X(f) \Rightarrow x(t-t_0) \rightarrow e^{-j2\pi f t_0} X(f)$

- ESCALAT: $x(at) \leftrightarrow \frac{1}{|a|} X(f/a)$

- TEOREMA DE LA CONVOLUCIÓ: $x(t) * h(t) \leftrightarrow X(f) H(f)$

- DUALITAT: $x(t) \leftrightarrow X(f) \Rightarrow X(t) \leftrightarrow x(-f)$

- INTEGRACIÓ: $\int_{-\infty}^t x(\tau) d\tau \leftrightarrow \frac{X(f)}{j2\pi f} + \frac{1}{2} X(0) \delta(f)$

- DERIVACIÓ:

◦ En temps: $\frac{dx(t)}{dt} \leftrightarrow j2\pi f X(f)$

◦ En freqüència: $-j2\pi t x(t) \leftrightarrow \frac{dX(f)}{df}$

- TRANSFORMADA DEL PRODUCTE: $x(t) h(t) \leftrightarrow X(f) * H(f)$

- MODULACIÓ: $x(t) e^{j2\pi f_0 t} \leftrightarrow X(f-f_0)$

- TEOREMA DE PARSEVAL: $\int_{-\infty}^{\infty} x(t) \overline{y(t)} dt = \int_{-\infty}^{\infty} X(f) \overline{Y(f)} df$

$$\int_{-\infty}^{\infty} |x(t)|^2 dt = \int_{-\infty}^{\infty} |X(f)|^2 df \Rightarrow \text{Es conserven les energies.}$$

* TRANSFORMADES DE FOURIER BÀSIQUES

$$\delta(t) \longleftrightarrow 1$$

$$\delta(t-t_0) \longleftrightarrow e^{-j2\pi f t_0}$$

$$e^{-at} U(t) \longleftrightarrow \frac{1}{a + j2\pi f}$$

$$e^{at} U(-t) \longleftrightarrow \frac{1}{a - j2\pi f}$$

$$\mathcal{R}(t) \longleftrightarrow \text{sinc}(f)$$

$$\Delta(t) \longleftrightarrow \text{sinc}^2(f)$$

$$\text{sign}(t) \longleftrightarrow \frac{1}{j\pi f}$$

$$U(t) \longleftrightarrow \frac{\delta(f)}{2} + \frac{1}{j2\pi f}$$

$$\sum_{-\infty}^{\infty} \delta(t-nT) \longleftrightarrow \frac{1}{T} \sum_{-\infty}^{\infty} \delta(f - \frac{m}{T})$$

* LIMITACIÓ TEMPORAL: FINESTRES

$$x_w(t) = x(t) \mathcal{R}(t/T) \longrightarrow X_w = X(f) * (T \text{sinc}(Tf))$$

	$W(t)$	$W(f)$	α_{ps}	Δ_{bps}	dB/dec
Rectangular	$\mathcal{R}(t/T)$	$T \text{sinc}(Tf)$	13 dB	$2/T$	20
Triangular	$\Delta(2t/T)$	$T/2 \text{sinc}^2(T/2 f)$	26 dB	$4/T$	40
Hanning	$\cos^2(\frac{\pi t}{T}) \mathcal{R}(t/T)$	$T/2 \frac{\text{sinc}(Tf)}{1 - (Tf)^2}$	32 dB	$4/T$	60

* TF. DE SENYALS PERIÒDICS

$$x(t) = \sum_{m=-\infty}^{\infty} E_m e^{j2\pi \frac{m}{T} t} ; E_m = \frac{1}{T} X_b\left(\frac{m}{T}\right) \quad X(f) = \sum_{m=-\infty}^{\infty} E_m \delta(f - \frac{m}{T})$$

$$\frac{1}{T} \int_{\langle T \rangle} |x(t)|^2 dt = \sum_{m=-\infty}^{\infty} |E(m)|^2$$

Potència mitjana d'un període

$$\sum_{n=-\infty}^{\infty} \phi(nT) = \sum_{m=-\infty}^{\infty} \frac{1}{T} \phi\left(\frac{m}{T}\right)$$

Fórmula Poisson per simplificar suma de sèries.

* MOSTRATGE

$$y(t) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(nT) \delta(t-nT) \longleftrightarrow Y(f) = \frac{1}{T} \sum_{m=-\infty}^{\infty} X(f - \frac{m}{T}) \quad \text{IDEAL}$$

$$y(t) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} x(nT) \text{sinc}\left(\frac{t-nT}{T}\right) \quad \text{Filtre d'interpolació}$$

- Teorema de Nyquist: Un senyal de banda limitada es pot recuperar a partir de les seves mostres si:

$$\frac{1}{T} \geq 2B$$

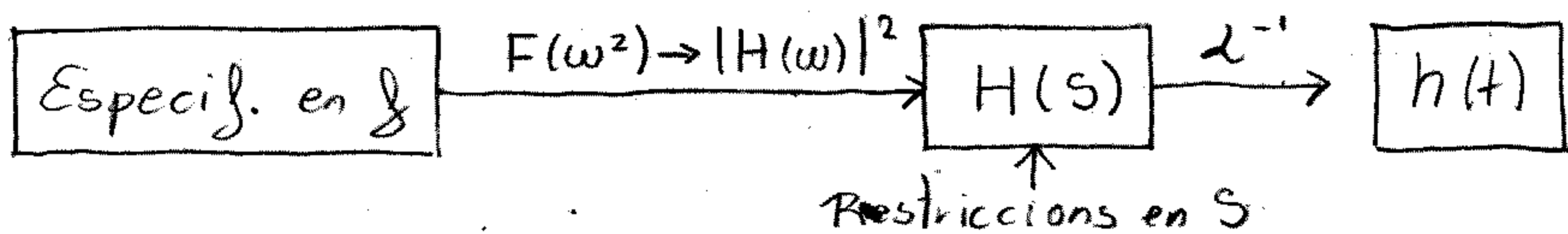
TEMA 3: FILTRES ANALÒGICS. T² DE L'APROXIMACIÓ

- Per un filtre sigui realitzable $h(t)$ ha de ser real, causal, estable i $H(s)$ ha de complir:

$$\boxed{\# \text{ Pòls} \geq \# \text{ Zeros}}$$

- Pòls parells complexos conjugats, en semiplà esquerre.

* Pasos a seguir per obtenir $H(s)$

* FUNCIONS ÚTILS

Funció atenuació

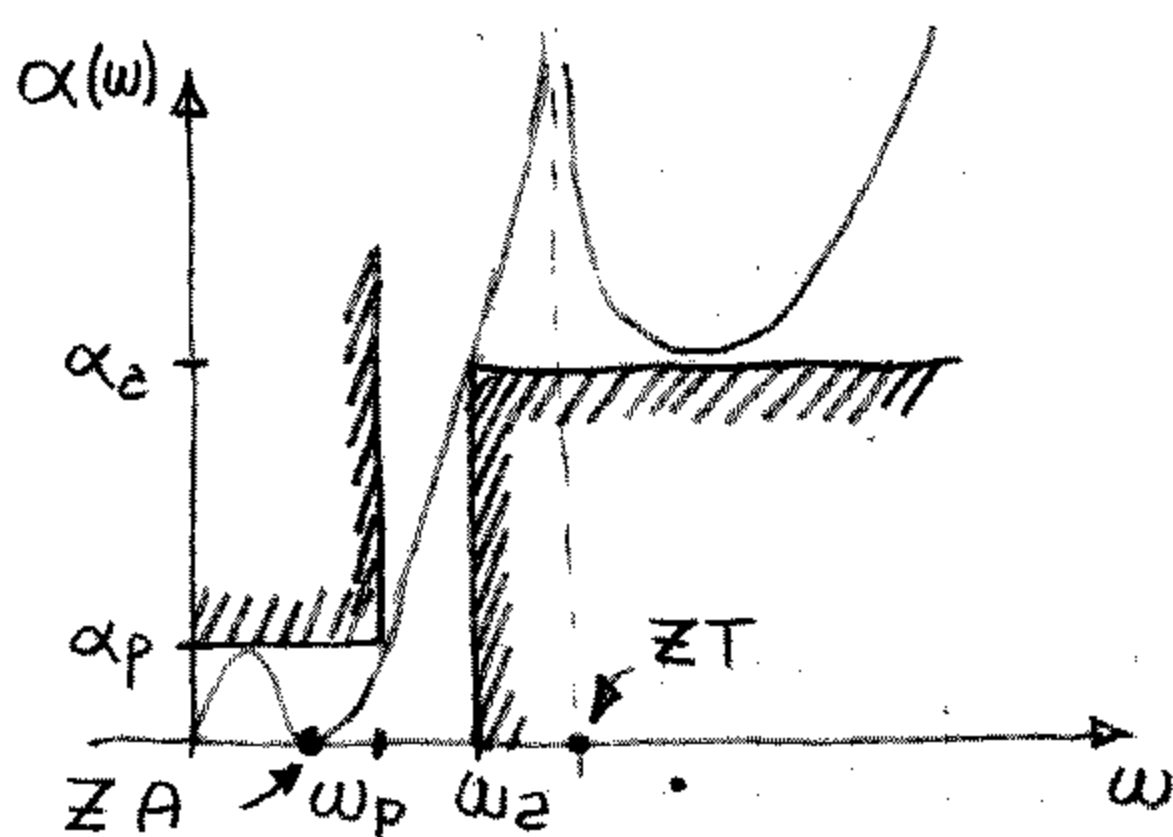
$$\alpha(\omega) = 10 \log [1 + F(\omega^2)]$$

$$F(\omega^2) = \frac{H_{\max}}{|H(\omega)|^2} - 1$$

Funció característica

$$|H(\omega)|^2 = \frac{H_{\max}}{1 + F(\omega^2)} = H(s)H(-s) \Big|_{s=j\omega}$$

* APROXIMACIÓ PASSA-BAIXES

Característiques del filtre

- Selectivitat

$$K_s = \omega_p / \omega_s \quad 0 < K_s < 1$$

- Discriminació

$$K_d = \frac{\sqrt{10^{\alpha_p/10} - 1}}{\sqrt{10^{\alpha_s/10} - 1}} \quad 0 < K_d < 1$$

$$F(\omega^2) = K \frac{\omega^{2l_0} \prod_l (\omega^2 - \omega_{oi}^2)^2}{\prod_p (\omega^2 - \omega_{oi}^2)^2}$$

$$l_0 + 2L = p_\infty + 2p$$

$$n = \#ZA = \#ZT \quad \text{Ordre del filtre}$$

- Tendència asimptòtica

$$\lim_{\omega \rightarrow \infty} F(\omega^2) = K \omega^{2p_\infty}$$

$$\Rightarrow \lim_{\omega \rightarrow \infty} \alpha(\omega) \Rightarrow 6p_\infty \frac{dB}{Oct} \text{ ó } 20p_\infty \frac{dB}{dec}$$

IDEM $\omega \rightarrow 0$, l_0

* APROXIMACIÓ DE BUTTERWORTH

$$F(\omega^2) = K^2 \omega^{2n}$$

$$n \geq \frac{\ln K_d}{\ln K_s}$$

$$K^2 = \frac{10^{\alpha_p/10} - 1}{\omega_p^{2n}} \quad (\text{Deducible gain})$$

Ajust a la Bda de pas

- Normalització de freqüències (Per simplificar càlculs)

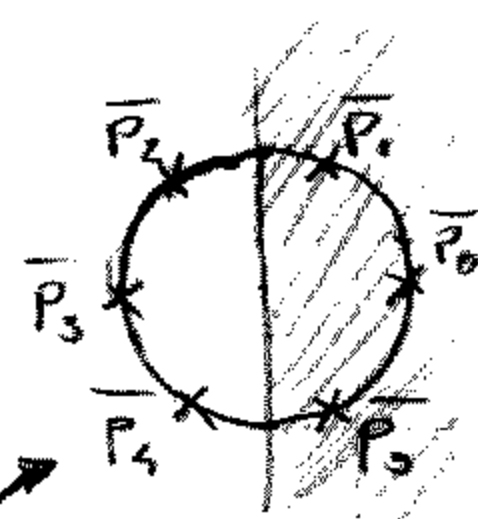
$$\bar{\omega} = \frac{\omega}{\omega_{3dB}} \Rightarrow F(\bar{\omega}^2) = \bar{\omega}^{2n}$$

- Funció de transferència $H(s)$ $\bar{P}_i = e^{j\frac{\pi}{n}i}$ $\swarrow$ n senar

$$H(\bar{s}) = \frac{H_{max}}{(\bar{s} - \bar{P}_1) \cdots (\bar{s} - \bar{P}_n)}$$

$$\bar{P}_i = e^{j(\frac{\pi}{2n} + \frac{\pi}{n}i)}$$

n parell

Agafem els $\bar{P}_i$ amb $\text{Re}\{\bar{P}_i\} < 0$

* APROXIMACIÓ DE CHEBYCHEV

$$F(\omega^2) = \epsilon^2 C_n^2(\omega/\omega_p)$$

$$C_n(1) = 1; \quad C_n(0) = \begin{cases} 0 & n \text{ senar} \\ (-1)^{n/2} & n \text{ parell} \end{cases}$$

$$C_0 = 1; \quad C_1 = x$$

$$C_n(x) = 2x C_{n-1}(x) - C_{n-2}(x)$$

$$n \geq \frac{\text{ch}^{-1}(1/K_d)}{\text{ch}^{-1}(1/K_s)}$$

$$\epsilon^2 = 10^{\alpha_p/10} - 1$$

$$\epsilon^2 = \frac{10^{\alpha_p/10} - 1}{C_n^2(\omega_2/\omega_p)}$$

Ajust Bda. Pas

Ajust Bda. Atenuada

- Funció de transf.

$$H(s) = \frac{H_{max} \cdot B}{(s - P_0)(s - P_1) \cdots (s - P_n)}$$

$$P_i = \frac{\omega_p}{2} \left[\frac{r-1}{r} \cos \theta_i + j \frac{r+1}{r} \sin \theta_i \right]$$

$$B = \frac{\omega_p^n}{\epsilon \omega_p^n}; \quad r = \left[\frac{1}{\epsilon} + \sqrt{\frac{1}{\epsilon^2} + 1} \right]^{1/n}; \quad \theta_i = \frac{\pi}{2} + \frac{\pi}{2n} + \frac{\pi}{n}i$$

* APROXIMACIÓ INVERSA DE CHEBYCHEV

$$F(\omega^2) = \frac{1}{\epsilon^2 C_n^2(\omega_2/\omega)}$$

$$n \geq \frac{\text{ch}^{-1}(1/K_d)}{\text{ch}^{-1}(1/K_s)} \quad (\text{IDEM CHEBY})$$

$$\frac{1}{\epsilon^2} = (10^{\alpha_p/10} - 1) C_n^2(\omega_2/\omega_p)$$

Ajust Bda de pas

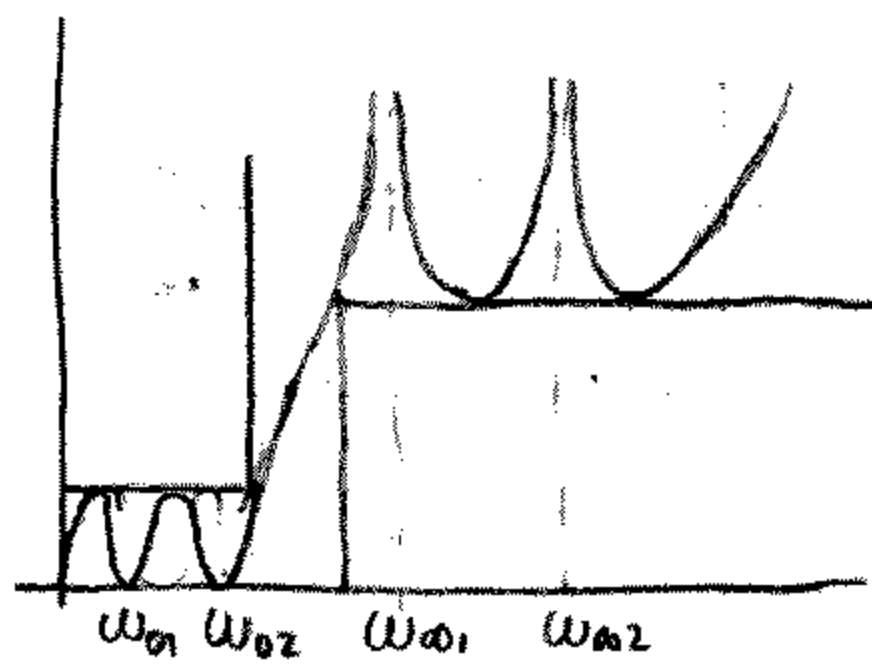
$$\frac{1}{\epsilon^2} = (10^{\alpha_p/10} - 1)$$

Ajust Bda. Atenuada

- Funció de transf.

$$P_i = \frac{\omega_2 \omega_p}{P_i(\text{Cheby})}$$

* APROXIMACIÓ EL·LÍPTICA (CAVER)

$$F(\omega^2) = \frac{k\omega^{2l_0} (\omega^2 - \omega_{01}^2)^2 \dots (\omega^2 - \omega_{0i}^2)^2}{(\omega^2 - \omega_{\infty 1}^2)^2 \dots (\omega^2 - \omega_{\infty j}^2)^2}$$

n mínim possible

te simetria geomètrica $F(\omega^2) = \frac{F^2(\omega_0^2)}{F\left(\left(\frac{\omega_0^2}{\omega}\right)^2\right)}$ $\omega_0 = \omega_{\infty 1} \omega_p$

* TRANSFORMACIÓ DE FREQUÈNCIES

- Transf. Paso-bajo a Paso-bajo

$$\Omega = \frac{\omega}{\omega_{nor}}$$

$$\lambda = \frac{s}{\omega_{nor}}$$

- Transf. Paso-bajo a Paso-alto

$$\Omega = -\frac{1}{\omega}$$

$$\lambda = \frac{1}{s}$$

- Transf. Paso-bajo a Paso-banda

$$\Omega = \frac{\omega^2 - \omega_0^2}{\omega}$$

$$\lambda = \frac{s^2 + \omega_0^2}{s}$$

$$\omega_0^2 = \omega_{p1} \cdot \omega_{p2}$$

$$\omega_{x2} - \omega_{x1} = \Omega_x \mid \omega_{x1} \cdot \omega_{x2} = \omega_0^2$$

menor selectivitat $\Rightarrow$ menor ordre

- Transf. Paso-bajo a Banda-eliminada

$$\Omega = \frac{-\omega}{\omega^2 - \omega_{\infty}^2}$$

$$\lambda = \frac{s}{s^2 + \omega_{\infty}^2}$$

$$\omega_{\infty}^2 = \omega_{z1} \cdot \omega_{z2}$$

menor ordre

TEMA 4: CORRELACIÓ I ESPECTRE

* SENYALS D'ENERGIA FINITA (EF) $E_x < \infty \Rightarrow P_x = 0$

$$E_x = \int_{-\infty}^{\infty} |x(t)|^2 dt = \int_{-\infty}^{\infty} |X(\omega)|^2 d\omega < \infty$$

$$S_x = |X(\omega)|^2 \Rightarrow E_x = \int_{-\infty}^{\infty} S_x(\omega) d\omega$$

Densitat espectral d'energia

• CORRELACIÓ CREUADA

$$R_{xy}(\tau) = x(\tau) * y^*(-\tau)$$

PROP:

- 1) $|R_{xy}(\tau)|^2 \leq E_x E_y$
- 2) $R_{xy}(\tau) = R_{yx}^*(-\tau)$

$$F[R_{xy}(\tau)] = S_{xy}(\omega) \Rightarrow R_{xy}(\tau) = \int_{-\infty}^{\infty} S_{xy}(\omega) e^{j\omega\tau} d\omega$$

Densitat espectral d'energia creuada

• FUNCIÓ D'AUTOCORRELACIÓ

$$R_x(\tau) = x(\tau) * x^*(-\tau)$$

$$S_x(\omega) = |X(\omega)|^2$$

PROP:

- 1) $R_x(0) = E_x$
- 2) $|R_x(\tau)| \leq R_x(0)$
- 3) $R_x(\tau) = R_x^*(-\tau)$
- 4) $S_x(\omega) \geq 0$

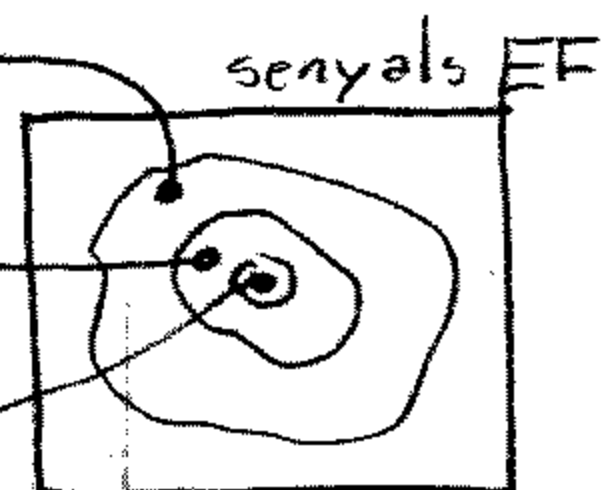
$$E_x = R_x(0) = \int_{-\infty}^{\infty} S_x(\omega) d\omega$$

$$F[R_x(\tau)] = S_x(\omega)$$

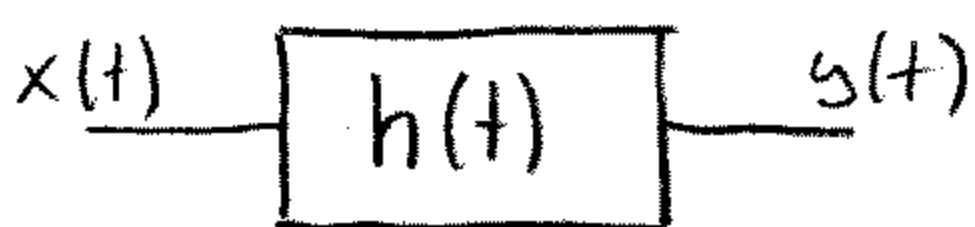
- Senyals incoherents $\Rightarrow \text{Re}\{R_{xy}(0)\} = 0$

- " " ortogonals $\Rightarrow R_{xy}(0) = 0$

- " " incorrelats $\Rightarrow R_{xy}(\tau) = 0$

* CORRELACIÓ I SLI

$$R_{xy}(\tau) = R_x(\tau) * h^*(-\tau) \rightarrow S_{xy}(\omega) = S_x(\omega) H^*(\omega)$$

$$R_{yx}(\tau) = R_x(\tau) * h(\tau) \rightarrow S_{yx}(\omega) = S_x(\omega) H(\omega)$$

$$R_y(\tau) = R_x(\tau) * h(\tau) * h^*(-\tau) \rightarrow S_y(\omega) = S_x(\omega) |H(\omega)|^2$$

* SENYALS DE POTÈNCIA MITJANA FINITA (PMF) $P_x < \infty$

$$P_x = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_{-T/2}^{T/2} |x(t)|^2 dt < \infty$$

- No periòdics $x_T(t) = x(t) \mathcal{R}(t/T)$

$$P_x = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_{-\infty}^{\infty} |x_T(t)|^2 dt = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_{-\infty}^{\infty} |X_T(\omega)|^2 d\omega$$

- Periòdics (Període T_0)

$$P_x = \frac{1}{T_0} \int_{\langle T_0 \rangle} |x(t)|^2 dt = \sum_{-\infty}^{\infty} |C_n|^2$$

• Densitat espectral de potència

$$S_x(\omega) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} |X_T(\omega)|^2 \Rightarrow P_x = \int_{-\infty}^{\infty} S_x(\omega) d\omega$$

* CORRELACIÓ CREUADA I AUTOCORRELACIÓ

$$R_{xy}(\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_{-T/2}^{T/2} x(t+\tau) y^*(t) dt \Rightarrow S_{xy}(\omega)$$

$$R_x(\tau) = \lim_{T \rightarrow \infty} \frac{1}{T} \int_{-T/2}^{T/2} x(t+\tau) x^*(t) dt \Rightarrow S_x(\omega)$$

PROPIETATS:

- 1) $R_x(0) = P_x$
- 2) $|R_x(\tau)| \leq R_x(0)$
- 3) $R_x(\tau) = R_x^*(-\tau)$
- 4) $S_x(\omega) = \mathcal{F}\{R_x(\tau)\}$

- Senyals periòdics

$$R_{xy}(\tau) = \sum_n C_n' e^{j2\pi n \omega_r \tau}$$

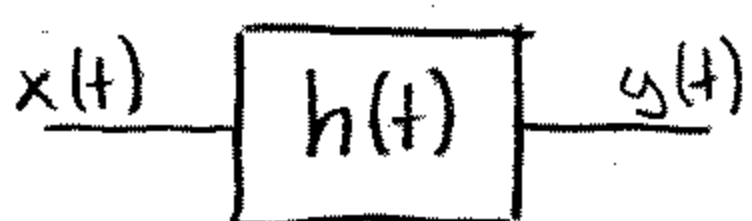
$$R_x(\tau) = \sum_n |C_n|^2 e^{j2\pi n \omega_x \tau}$$

$$C_n' = C_n^* \overline{C_m}$$

$$\omega_r = \overline{n} \omega_x = \overline{m} \omega_y$$

↑   ↑
minims possib.

* CORRELACIÓ I SLI

$$R_{yx}(\tau) = R_x(\tau) * h(\tau) \rightarrow S_{yx}(\omega) = S_x(\omega) H(\omega)$$

$$R_y(\tau) = R_x(\tau) * h(\tau) * h^*(-\tau) \rightarrow S_y(\omega) = S_x(\omega) |H(\omega)|^2$$